

Avui Parlem amb Galo Sánchez

Manel de Sucre Cortiella

A aquestes altures de la pel·lícula ja tot ens tindria que resulta relatiu, però fent una mica de memòria res està deixat a banda i encara conservem la mentalitat de canviar aquella transició, la que nosaltres, la gent del carrer, va viure a la mort del dictador Franco, quan els joves cadells de l'anarquisme aterràvem en aquell camp encara per explorar ple d'incògnites però força il·lusionats per canviar alguna cosa, ni que fos, a l'hora d'encendre el primer cigarret del dia i endinsar-nos en un món que després històricament ens ha resultat apassionant.

Però amb el temps evidentment ens va sobrepassar, i tot està de nou per fer, però en aquell moment ens semblava que aquells vells militants de la CNT eren, això, vells militants d'un temps molt llunyà, lluitadors gairebé tots, amb un llarg bagatge de camps de concentració i presó, eren els sobrevivents d'un holocaust, d'aquells que ni més ni menys havien tingut la gosadia de enfrontar-se al capitalisme i per un moment vèncer; aquests vells del 1936 que ens van parlar de revolució, autogestió, col·lectivisme, escoles racionalistes, ens van parlar de la "Rosa de foc", i que davant nostre obrien una nova possibilitat i l'esperança de construir de nou aquesta il·lusió de canviar alguna cosa que ens fes somiar en un món millor, o alguna cosa millor encara ;Tot esperant que brollaran nous somnis de llibertat!.

En aquest camí tortuós, que vam iniciar en la transició amb la reconstrucció de la CNT, amb el nostre mític Sindicat de la Construcció, però també més enllà d'aquest sindicat de la construcció havia gent per tota la confederació que ens aportava idees i projectes que d'una o una altra manera ens identificaven amb projectes agosarats i sobretot frescos, no en va, es ven conegut què l'anarcosindicalisme va arribar un moment en què les autoritats sigil·losament s'ho van prendre seriosament i van anar a per nosaltres, en fi, el resultat repressió, i més repressió, en definitiva la por dels vencedors.

En aquest període del que volem parlar de 1976 a 1978 vaig conèixer a Galo Sánchez Casado, amb el qual avui esperen

compartir un temps per parlar amb ell i poder entendre una mica més que trèiem de tota allà mal anomenada transició.

Per començar seria oportú potser que els nostres lectors sabessin com vas arribar a aquella CNT el 1976, a què sindicat pertanyies i com vas viure aquells primers moments de construcció d'alguna cosa, i les il·lusions amb què es comptava en aquells moments.

Galo: L'arribada va ser una mica atípica, pertanyia a un grup heterogeni, principalment anarquista, de defensa de les manifestacions. Molts procedien del món estudiantil altres del món obrer i alguns de tots dos. Em permetràs que al llarg de l'entrevista quan faci referència a companys, en alguns casos faré servir el seu nom i en altres em limitaré esmentar-lo pel nom de "guerra", no és per res, simplement perquè d'alguns no tinc l'autorització per a citar-los. Seguim doncs, en aquest grup Anarquista de Defensa a més estaven Alberto Hernando, Inma, Raquel, Victor, Dani, Lili, el Playero i altres que no recordo bé el seu nom.

Molts membres d'aquest grup vam participar en l'Assemblea Constituent de CNT a Sants i alguns van decidir incorporar-se ràpidament, altres vam estar pensant i debatent si una organització anarcosindicalista era el que realment encaixava amb la nostra línia de pensament. Al final, amb alguns mesos de diferència, el meu carnet sindical és de setembre del 76, tots vam acabar a CNT.

En el meu cas, com el de Raquel, Victor, Dani i algun altre, ens afiliem al Sindicat d'Ensenyament, en aquell moment estava de professor a l'EMAV. Alberto va acabar com a secretari de la Federació Local, Inma en el Sindicat de Construcció i el Playero en alguna platja d'alguna illa.

Immediatament vam participar en les lluites obreres, sobretot, en dues d'elles que van ser les més significatives d'aquella època la de Roca i la de benzineres. Molts militants ens vam bolcar en Roca, recordo que els vaig ajudar a posar en marxa una impremta a Gavà per imprimir tota la propaganda i per les tardes els ajudava a fer funcionar la òfsset. Era un moment de molta activitat al Baix Llobregat, i conjuntament amb l'advocat Emilio Pardiñas i altres companys vam posar en marxa el sindicat de CNT a Sant Boi.

Crec recordar que tu estaves entre la gent que varem ocupar la Solidaridad Nacional que estava a Villaroel /Consell de Cent.

Galo: Si, vaig participar en l'ocupació de la Soli, la idea va sortir del Comitè Regional. Estàvem en plenes eleccions generals i era important fer una acció ja que CNT havia demanat l'abstenció. Total, que el Ple Regional que se celebrava aquest mateix diumenge va ser el que es va desplaçar per reivindicar que ens tornessin un diari que havia estat el nostre i que ens van expropiar els franquistes, la veritat és que la rotativa estava ja gairebé obsoleta però era la nostra. Vam estar allí fins que va entrar la policia i ens va desallotjar. El Comitè Nacional ens havia demanat que no hi hagués violència i així va ser, tots vam sortir el més pacíficament que vam poder.

I del Mítin de Montjuïc, que recordes?

Galo: Després va venir el mítin de Montjuïc, la idea va sortir també del Comitè Regional. Vaig estar en l'organització que va ser força complicada, no pel treball en si, sinó perquè cada tendència volia portar als seus "líders històrics": el Sindicat de Professions Liberals deia que García Oliver, la FAI, Federica Montseny; les Joventuts, Peirats; i així successivament. Al final García Oliver va rebutjar assistir per motius molt raonables, Peirats va acceptar sense inconvenient, Juan Gómez Casas era el secretari nacional i Enrique Marcos Batlle (no confondre amb Enrique Marcos Nadal, un històric del Cincpuntisme) era el secretari regional i amb ells no hi havia problema algun. Faltava Federica Montseny que finalment va acceptar. La seva tornada a Espanya era una mica menys complicada que la de García Oliver però calia prendre precaucions. No podíem oblidar que havia estat ministra de sanitat.

Tots vam quedar d'acord en com portar-la a Barcelona. La frontera la va passar amb un company que era detectiu privat del Sindicat de Professions Liberals. Immediatament després de la frontera la vaig recollir i la vaig portar fins a Barcelona, un cop allà, es va sumar darrere un altre cotxe amb membres de la FAI. Primer vaig portar a Federica a l'editorial La Gaya Ciència que li havien editat el

llibre "Qué és el anarquismo", coincidint amb el seu retorn, i feia la presentació. Més tard la portem a casa d'uns familiars a Gràcia fins al dia de míting.

En el míting del 2 de juliol de 1977, a més dels citats anteriorment, va intervenir Fernando Piernavieja, un gran orador. Considero que l'esdeveniment va ser una de les majors mobilitzacions a la qual van assistir unes 300.000 persones. A partir d'aquí crec que al govern li va quedar clar el potencial i va començar a preocupar-li de veritat la CNT i per tant calia desmantellar-la. Com a conseqüència va venir el cas Scala (atemptat provocat pels serveis d'intel·ligència), la crisi interna i l'escissió.

Anys més tard, després del Vè Congrés de la CNT crec que vas mediar d'alguna manera?

Galo: Si, un temps després, em vaig reunir un parell de vegades amb Enrique Marcos per veure de quina forma es podria dur a terme la reunificació, vam arribar a un plantejament de mínims però no va ser acceptat ni pel Comitè Nacional de CNT, ni pel Comitè Nacional de CGT. Crec que va ser un error d'ambdues organitzacions i ho segueixo creient. El sindicalisme sense la ideologia anarquista, és un sindicalisme sense més, i l'anarquisme desgraciadament no sap fer sindicalisme. Per tant, és difícil sense aquesta unió fer veritablement anarcosindicalisme.

Però ara tornem als anys efervescents del 1977 i 78, ja que tinc estès què vas estar un temps de delegat a la Federació Local de Barcelona, que em pots dir?

Galo: Si va ser pel Sindicat d'Ensenyament, durant un curt temps, després em va substituir Toni Fernández Teixidó que provenia del "trotskisme" (LC), va passar per CDS i va acabar en CiU. En aquest moment, em van triar com a Tresorer del Sindicat d'Ensenyament. Era un sindicat ben preparat ideològicament amb membres com Francesc Boldú, Emili Cortavitarte, Antoni Morales, etc.

El fet de ser el tresorer d'aquest sindicat em va valer posteriorment per ocupar un altre càrrec similar, en una estructura que molt pocs companys coneixen que va ser el "submarí". En aquella època del postfranquisme, on la involució estava en boca de tots, no estàvem segurs que s'instaurés un sistema polític que respectés mínimament les llibertats de l'individu.

Per aquest motiu, es va decidir seguir amb els mètodes de la clandestinitat i oficialment existia un Comitè Nacional

però paral·lelament i opac existia un altre Comitè Nacional que es coneixia amb el nom de "submarí". No recordo a tots els que el componíem, allí estaven representades totes les tendències de l'anarcosindicalisme Reformistes, Comunistes Llibertaris (MCL), FAI i el que va cridar Luis Andrés Edo "els Apatxes" un anarquisme heterodox que ideològicament havia begut de la Federació de Joventuts Llibertàries. Només recordo clarament a tres dels components, en els altres casos, podria citar a un company i ser un altre. En Organització estava Oscar Pizarro (MCL), en Defensa Quimet (FAI) i jo estava pels heterodoxos com a Tresorer.

Per aquells anys la CNT va despertar una certa curiositat, almenys en molts romàntics anarquistes europeus i alguns es van traslladar fins a Barcelona, pots comentar-nos alguna cosa al respecte?.

Galo: És cert, els contactes que teníem a nivell internacional eren moltíssims. Això va facilitar el que poguéssim organitzar les Jornades Llibertàries del 22 al 25 de juliol de 1977. He vist que últimament, en algun reportatge, que Pepe Ribas li adjudicava a "Ajoblanco" la iniciativa. Res és menys cert, la veritat, és que la idea va sortir prenent cafè un grup a on estàvem Luis Andrés Edo, Andrés Grima, Adela (companya de Grima en aquesta època), Pep Castells, Tomàs Ibáñez, Rafael Poch i jo mateix. La proposta partia de l'Assemblea de Treballadors, Actors i Directors de l'Espectacle, a través de Grima, i en el fons es va fer possible gràcies al fet que Luis Andrés Edo era el responsable de Coordinació i Organització de CNT. En aquesta mateixa reunió informal es va decidir ampliar-lo a altres col·lectius i a partir d'aquí, si que va intervenir "Ajoblanco" que va fer una gran tasca amb la seva difusió, a través d'un diari editat especialment per a l'esdeveniment, Barcelona Llibertària. També l'Assemblea de Treballadors, Actors i Directors de l'Espectacle amb Mario Gas, Carles Lucena, Francesc Bellmunt, Llorenç Soler, etc, i després es van incorporar Fernando Fernán Gómez i Emma Cohen. Altres col·lectius van ser els que van portar el Parc Güell, el folklore, l'espectacle i la diversió. Allà van estar Jaume Sisa, Pau Riba, Ocaña i molts més.

Ara què parles de tots aquets noms recordo perfectament quan Emmna i Fernando Fernan Gómez arriben al Diana, ja que jo estava a la porta per validar els passes per assistir als debats, que era exactament lo que s'organitzava allí dins del Saló Diana?

Galo: Altres ens dediquem a la part ideològica amb conferències al cinema Diana. El debat era cada dia i els participants érem tots, vam iniciar les xerrades amb

Experiències Llibertàries i Revolució a partir del 36, però els temes com Marxisme-Anarquisme van ser els que més van omplir, fins al punt que en el cinema no s'hi cabia i es van haver d'anar un grup força nombrós a mantenir el debat a algun local de sindicat. Els que van obrir el debat van ser García Rúa, Daniel Cohn Bendit i Cipriano Damiano. L'endemà el tema va ser Alternatives Llibertàries al Capitalisme, també es va parlar d'Ecologia i Sexualitat. Recordo que es van projectar moltes pel·lícules de directors o col·lectius llibertaris.

Després d'aquell moment tant especial com foren les Jornades Llibertàries continues organitzant esdeveniments?

Galo: Si, més tard vam seguir organitzant Conferències Internacionals i publicant opuscles i algun que altre llibre; sempre que convidem a algun company a donar alguna xerrada o conferència buscàvem que el transmès fora interessant per al pensament llibertari, per això comptem amb Antonio López Campillo, Agustín Garcia Calvo, Eduardo Colombo, Amadeu Bertolo, Fernando Raval, Carlos Pelegrín Otero professor de la Universitat de Califòrnia i traductor de Chomsky. Juntament amb Pep Castells vam arribar a publicar algunes d'elles, tot i que el projecte va quedar interromput i encara està pendent d'acabar.

Apassionant lo que expliques qui pugues replegar de nou aquesta gent i el seu pensament; però fem un pas més i parlem ara de les teves activitats de l'època, què estan marcades com a periodista molt pròxim a la revista "Interviú", crec recordar que fins i tot vas viatjar a Nicaragua ens pots comentar alguna cosa?

Galo: La relació amb "Interviú" venia de lluny, des d'un projecte que es deia Frontera i que dirigia Carlos Semprún que va ser l'antecedent d'"Interviú" i que es realitzava a França per als espanyols que anaven a Perpinyà, Ceret, Canet-Plage o Le Boulou. L'esquema era semblant informació política i cultural prohibida a Espanya amb algun pit i cuixa.

Al maig de 1976, comença "Interviú" i Eliseo Bayo serà el seu primer director, a qui li va succeir Jiménez de Cisneros. Aquest ens va enviar a Dionísio Jiménez i a mi a cobrir la guerra de Nicaragua i l'enderrocament de Somoza. Viure una guerra és tota una experiència, però no la recomano a ningú. Tots lluitaven contra Somoza: sandinistes (pro-cubans), trotskistes del PST, maoistes liderats per Hasan Morales, anarquistes, etc. i al final va caure el dictador.

Va ser un episodi molt dur perquè en una guerra veus el pitjor i el millor de la condició humana. Crec que vam fer una bona feina, a part del nostre treball professional, gràcies a l'ambaixador espanyol que ens va fer una carta per poder expatriar espanyols i que la vàrem fer servir, no només per als compatriotes a més vam treure del país, en un Aviocar de les forces aèries espanyoles , a moltes famílies que estaven perseguides o amenaçades pels somozistes.

En l'última entrevista que li va fer Eliseo Bayo a Somoza, abans que fos abatut en un atemptat per Enrique Gorriarán a Montevideo, aquet li va dir que els enviats d'"Interviú" (es referia a Dionísio Jiménez i a mi) érem espies del Front Sandinista, res més lluny de la realitat, tot i que és veritat que algun que altre favor li vam fer al Front Sandinista.

A l'antic Ateneu Enciclopèdic durant molt de temps vam tindre una antena de ràdio que no arribem a utilitzar mai, que es va portar a Barcelona gràcies als companys italians que per allò de la revolució ens portaven un cert avantatge, crec què tu saps alguna cosa d'això i el que van ser les primeres ràdios lliures del país que em pots explicar d'aquest tema?.

Galo: Efectivament, van ser els italians de Bolonya amb "ràdio Alice" els primers que van començar a emetre a principis de 1976, amb una vella ràdio militar. Aviat es va expandir el fenomen de les ràdios lliures. Vaig proposar muntar una a Barcelona i vam anar primer a veure els companys francesos per conèixer com ho feien ells.

Al final un grup molt heterogeni varem muntar "Onda Lliure". En ell estàvem professors de mitjans de comunicació, estudiants de periodisme i diferents col·lectius sindicals, ecologistes, antimilitaristes, dones lliures, etc. En tancar "Ona Lliure" alguns d'aquest col·lectiu juntament amb militants trotskistes i d'autonomia obrera vam decidir muntar una altra emissora més especialitzada. Ens vam anar a Bolonya a buscar el material necessari, que vam passar en motxilles pel Pirineu, i a casa de Luis Andrés Edo que en dèiem la «trinxera» vam muntar una emissora que es va cridar "Contrarradio", l'antena que corre per l'Ateneu és d'aquesta emissora , l'equip lo vam donar a Ràdio Pica. Som especialistes en contrainformació sobre política, economia, cinema, música, literatura, entrevistes i opinions, des del punt de vista de l'interès de la classe treballadora. Al

capdavant estàvem juntament amb altres companys Dionisio Jiménez i jo que proveníem del món de la comunicació.

Hem vist que en els últims temps has escrit alguns textos sobre la Maçoneria, ens pots dir que aporta a aquest món global en què estem immerss?.

Galo: La meva arribada a la maçoneria va ser tot un procés, gràcies al ministre de Cooperatives belga, en aquella època, que era maçó i va arribar a Espanya buscant un lloc per implantar una residència per al Sindicat de Periodistes belgues. A través de Salvador Gurrucharri va contactar amb Luis Andrés Edo, Eliseo Bayo i amb mi. Particularment, vam estar parlant diverses vegades del tema maçoneria i al final em va quedar latent alguna cosa. Quan vaig poder em vaig fer maçó perquè moltes idees de la maçoneria coincideixen amb el pensament llibertari i és una organització que la seva finalitat és la de fer que l'individu sigui millor. Si es millora l'individu es millora la societat. No serveix de res fer una revolució si l'individu no canvia, al final tot tornarà al mateix lloc.

Molts companys han criticat i segueixen criticant la maçoneria, no és la meva intenció exposar aquí, la compatibilitat o incompatibilitat de l'Anarquisme o el Anarcosindicalisme i la Francmaçoneria des d'un punt de vista històric, sociològic, psicològic, filosòfic o polític. El que possiblement no sàpiguen molts companys és que Proudhon i Bakunin, van ser maçons el mateix que Anselmo Lorenzo un dels primers anarquistes espanyols i fundador de la CNT, Elies i Eliseu Reclús, Francisco Ferrer i Guàrdia, Farga Pellicer, Volin, Gastón Leval, Eduardo Barribero, Avelino González director del diari CNT, Eleuterio Quintanilla, Galo Diaz, Martín Civera, Joaquín Delgado, que vivia a França però va ser executat a Espanya, l'any 1963, acusat d'un atemptat que no havia comès i molts altres.

Et vaig a explicar dues anècdotes relacionades amb llibertaris i maçoneria. Al cap d'un temps que ja era membre de la maçoneria, un dia que estava en els locals de la Institució va aparèixer un grup per a la seva reunió mensual i no saps com va ser la meva sorpresa quan vaig coincidir amb un elevat nombre de militants del Sindicat de

Professions liberals als que coneixia moltíssim. La segona té a veure amb la vaga de benzineres en la qual vaig participar, com ja he dit abans, bé, aquí la meva sorpresa va ser trobar-me en mi mateixa lògia amb l'advocat de la patronal amb el qual havia tingut alguna que altra discussió, vam acabar com bons amics i desgraciadament va morir fa alguns anys.

¿I actualment que fas i on et situaries ideològicament?

Actualment em dedico a escriure sobre la maçoneria del qual porto publicats entre individuals i col·lectius sis llibres. Tinc un parell d'idees per a alguns llibres sobre anarquisme però ja veurem ...

Com tot en aquesta vida alguna cosa va canviant i sense apartar-me de l'anarquisme, avui m'interessa més les vies que van desenvolupar Rudolf Rocker, Max Nettlau, William Godwin o Herbert Read adaptades a la societat actual, deixant enrere alguns plantejaments de Bakunin, Kropotkin i Malatesta

Avui dia el món físic i ètic és bastant clar, encara que també és molt angoixant per a qualsevol consciència raonable, i la vida social es perfecciona amb el coneixement de les lleis de la natura, que ha estat i és el fonament dels drets de l'home. Per tant, estic parlant de llibertat una de les principals característiques de l'ésser humà. Si no tenim el control de la vida productiva, no tenim llibertat. Aquest és un dels motius pel qual l'anarcosindicalisme segueix sent apropiat actualment, tot i que hi ha alguns motius més dels que podem seguir parlant en una altra ocasió.

Gràcies Galo en aquesta xerrada he gaudit com un camell perquè m'has ajuda a interrelacionar persones que vaig conèixer i les seves idees què continuen latents, estic segur que els lectors del Catalunya llegiran el diari amb molt interès.

salut ens veiem aviat

Manel de Sucre Cortiella

Galo amb Josep Maria Nunes

Jornades

Llibertaries

Saló

Diana

Dionisio i Galo de periodistas a Nicaragua

Luis Andrés Edo al Miting de Montjuic.